

TALENT

NOT ALWAYS WHAT WE SEE

DILEMMA'S BIJ HET VERBETEREN VAN STUDIESUCCES

KLAAS VISSER UvA PSYCHOLOGIE

Onderwerpen

2

- Waarom studiesucces in 2009
- Evaluatie 2016: wat komt er uit?
- Wat bevelen we aan?
- Welke dilemma's zijn er en is er een uitweg?

Waarom studiesucces in 2009

3

- Veel vertraging en uitval in H.O.
 - ▣ In Nederlandse situatie extra ongewenst gezien vroegselectie (12 jaar)
 - ▣ Invoering BAMA leek niet te helpen
 - ▣ Er werd enorm veel gemorst met tijd
- Wens: meer ambitieuze studiecultuur
- Prestatieafspraken ministerie
- **Doel:** beter onderwijs en meer **talentontwikkeling**

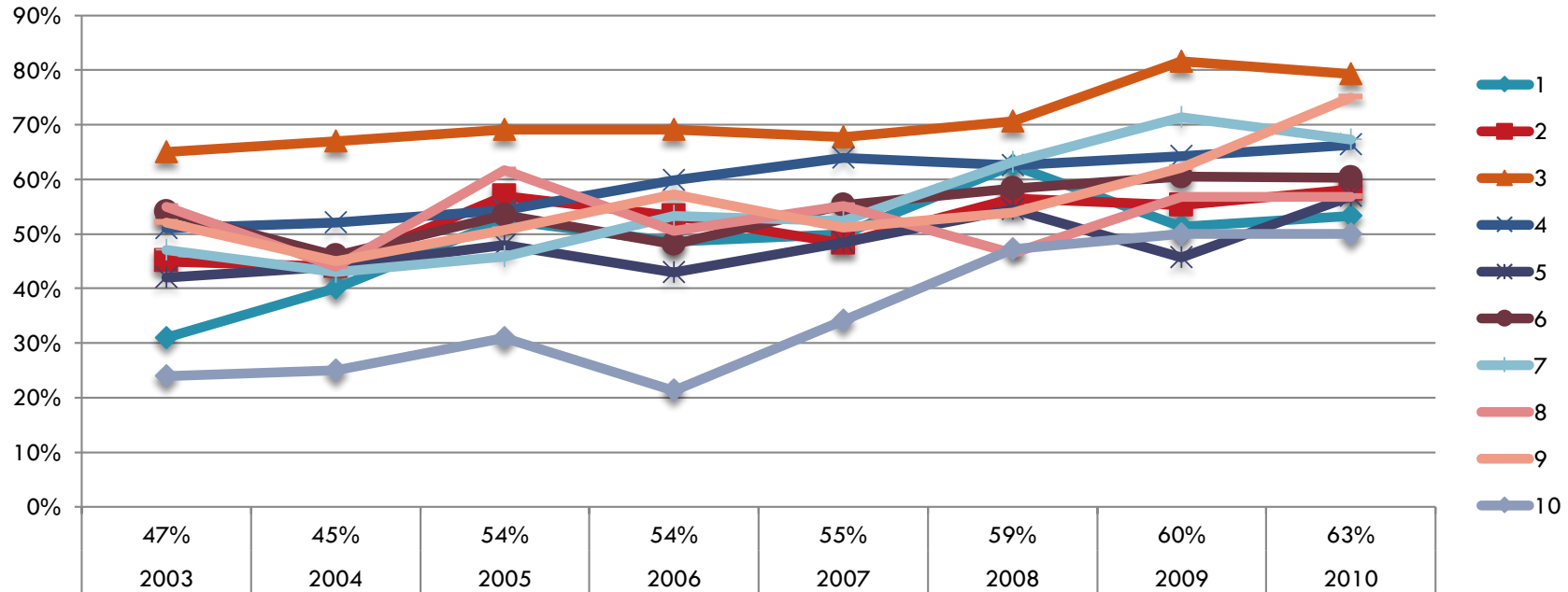
Studiesucces: **eye opener**

4

- Licht het aan de **student** of aan de **opleiding**?
- Stel: u heeft een zoon of dochter die wil studeren.
- Waar heeft zij de meeste kans op succes?
- Voor Psychologie ligt dat als volgt:

De kans op succes in de Ba Psy

5

Bachelor Psychologie na 4 jaar, 10 opleidingen, over 8 cohorten, VWO (UvA data)

Wat zien we?

6

- Hele grote verschillen tussen opleidingen
 - ▣ Zowel in uitval (10 vs 50%!) als studeersnelheid
- Toename rendement
- Gecontroleerd voor
 - ▣ Klein vs groot
 - ▣ Onderwijsaanpak (PGO vs traditioneel)
 - ▣ Kwaliteit

Conclusies

7

- Er zijn kennelijk hele grote verschillen tussen vrijwel identieke opleidingen in hoe zij het talent ontwikkelen.
- De **onderwijsomgeving en -aanpak** is kennelijk een belangrijke factor en bepaalt voor een flink deel het succes.
- Hoeft niet ten koste te gaan van de inhoud, integendeel!

2009 - 2016

8

- Iedereen aan de gang gegaan met studiesucces
- Nieuwe programma's:
 - ▣ 8-8-4, leerdoelen en leerlijnen, activerend onderwijs, nu-of-nooit, BSA, tussentoetsen, aandacht voor het leerproces, digitalisering, samenhang, docentenoverleg, minder vrijblijvendheid, etc.
- Resultaat: Over de hele linie minder uitval en veel minder vertraging

Maar

9

- Nog steeds grote verschillen
 - ▣ Nog altijd zijn er opleidingen met veel uitval en veel meer vertraging dan vergelijkbare opleidingen
 - ▣ Moet elke opleiding mee aan de slag, waarom lukt de een wel wat de ander niet lukt?
- En: zijn we niet ook iets kwijt geraakt?
 - ▣ **DILEMMA's**

Dilemma's

- Sturen we niet te veel op extrinsieke motivatie?
- Is het niet allemaal te schools geworden
- Leidt al dat toetsen niet tot mestganzen en hoepelspringers?
- Zijn er niet veel te veel regels en wortels en stokken?
- Waar blijft de autonomie en de zelfstandigheid?
- Docenten werken harder, maar studenten ook?
- Is 8-8-4 niet veel te knellend?
- Krijgen we nog wel de creatieve wetenschappers?

Constatering

11

- Succesvolle opleidingen delen:
 - ▣ Duidelijke door iedereen gedeelde missie
 - ▣ Hoge verwachtingen
 - Uitdaging in evenwicht met ondersteuning van studenten
 - ▣ Adequate Time-on-task
 - ▣ Goede aansluiting en integratie met het eerder geleerde
 - ▣ Actief leren
 - ▣ Slimme assessment en feedback (assessment drives learning)
 - ▣ Samenwerking tussen studenten en grote betrokkenheid
 - ▣ Veel contact met docenten

Oplossingen en adviezen dilemma's

12

1. Inhoudelijke vs. Strategische sturing
2. Motivatie of moetivatie
3. Toetsing en Feedback
4. Jaarindeling

Inhoudelijke vs. Strategische sturing

13

- **Wat** willen we bereiken (leerdoelen)
 - ▣ Bijvoorbeeld uiteindelijk zelfstandigheid; kritisch denken; vakmanschap, maar evt. ook bildung etc.
- **Hoe** willen we dat bereiken
 - ▣ Hoe stuurt de onderwijsomgeving het studeergedrag aan, hoe wordt de inzet van studenten bevorderd, hoe worden studenten geactiveerd tot voldoende leren.

Motivatie

14

- Allerlei soorten motivatie en niet stabiel
- Wel beïnvloedbaar door de onderwijsomgeving
- Social Determination Theory zegt:
 - ▣ 3 dingen nodig om intrinsieke motivatie op gang te houden
 - Autonomie (ondersteun het)
 - Competentie (ontwerp het onderwijs er op)
 - Verbondenheid (zorg er voor)

Motivatie of moetivatie

15

- Autonomie wordt bedreigd door te veel wortels en stokken
 - ▣ Structuur is nodig, ook voor competentieontwikkeling en verbondenheid
- Extrinsieke motivatie kan verschuiven naar meer intrinsieke motivatie:
 - ▣ Maak duidelijk waarom de opleiding zo in elkaar steekt
 - ▣ Draag als docententeam dezelfde boodschap uit
 - ▣ Betrek je studenten er bij

Toetsing en feedback

16

- ❑ Toetsing stuurt het leergedrag
- ❑ Toetsing bevordert competentieontwikkeling
- ❑ Toetsing geeft student inzicht in de koers
- ❑ Wij vinden het onderwijs belangrijk maar studenten kijken vooral naar de toets (dus moet de toets alle leerdoelen bevatten)
- ❑ Veel toetsen is zinnig maar:
 - ▣ Het moet betekenisvol zijn
 - ▣ Er moet zinvolle feedback zijn
 - ▣ Er moet gelegenheid zijn om koersafwijkingen te corrigeren

8-8-4

- 4 weken periodes moeilijk te vullen
- Dus: maak vaker grotere vakken, bijvoorbeeld in een 8-12 structuur
 - ▣ 6 puntsvakken, 9 puntsvakken maar ook 3, 12 of 15
- Ook andere opties mogelijk
- Mits uitwisselbaarheid blijft en structuur helder blijft

Docentprofessionalisering

18

- We willen gepromoveerde docenten
- Maar:
- Zouden ze ook niet veel moeten weten van onderwijskundige principes en het belangrijkste onderzoek op dat terrein?

Tot slot:

19

- Verschil jaar 1 en latere jaren
- Zelfstandigheid moet je leren en zelfsturing ook
- Zet meer in op autonomie ondersteuning en minder op kennisoverdracht
- We moeten er voor zorgen dat vooral de studenten veel leren en dat gebeurt niet zo goed in een docentgestuurd curriculum
- Hou het soepel en kijk steeds naar het waarom van de regels

Epiloog

20

Laten we het niet hebben over rendementsdenken. Het leidt de aandacht af van waar het echt om gaat:

Goed onderwijs dat onze studenten ambitieus maakt, hard laat werken en dat er voor zorgt dat hun talent optimaal wordt benut en: betrek ze er bij.